Om larmet går

Information om Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA) från industrier i Kvarntorp

Uppdaterad januari 2020

från Nerikes Brandkår, Algol Chemicals AB, Fortum Waste Solutions AB och Nouryon Functional Chemicals AB i Kvarntorp, Kumla kommun

NERIKES BRANDKÅR

ALGOL CHEMICALS

Nouryon

fortum

Därför har du fått den här foldern

Du som har fått denna folder bor, arbetar eller driver verksamhet i närheten av Algol Chemicals ABs, Fortum Waste Solutions ABs och Nouryon Functional Chemicals ABs anläggningar i Kvarntorps industriområde.

Företagen bedriver verksamhet med kemikaliehantering som kan innebära vissa risker för människor i omgivningen runt anläggningarna. Lagen (Sevesoförfattningarna) kräver att kommunen informerar de personer och företag som löper risk att påverkas av en allvarlig olycka.

Syftet med denna folder är att allmänheten och övriga berörda ska få en övergripande information om verksamheterna samt de risker som kan förekomma vid olyckor i samband med kemikaliehanteringen och vilka åtgärder som ska vidtas.

För ytterligare information utöver vad som framgår av denna folder är du välkommen att kontakta Nerikes Brandkår eller respektive företag.

Olyckor förebyggs och begränsas

Kraven i Sevesoförfattningarna innebär att olyckor ska förebyggas och konsekvenserna av olyckor ska begränsas. Algol Chemicals, Fortum Waste Solutions och Nouryon Functional Chemicals är skyldiga att vidta planlagda åtgärder inom verksamheten för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Bolagen är även skyldiga att göra varsin säkerhetsrapport, som beskriver hur säkerhetsarbetet ska bedrivas, risker analyseras och minskas.

Företagen är skyldiga att samarbeta med Nerikes Brandkår för att förebygga de risker som är förenade med företagens verksamheter och för att hantera en tänkbar olyckshändelse. De tre bolagen har tagit fram interna beredskaps- och insatsplaner för eventuella olyckshändelser. I dessa beskrivs hur räddningsinsatser ska ledas och genomföras samt hur varning och information till allmänheten ska göras.

Arbetsmiljöverket och Länsstyrelsen gör regelbundet tillsyn av de anläggningar och verksamheter som omfattas av Sevesolagens bestämmelser.

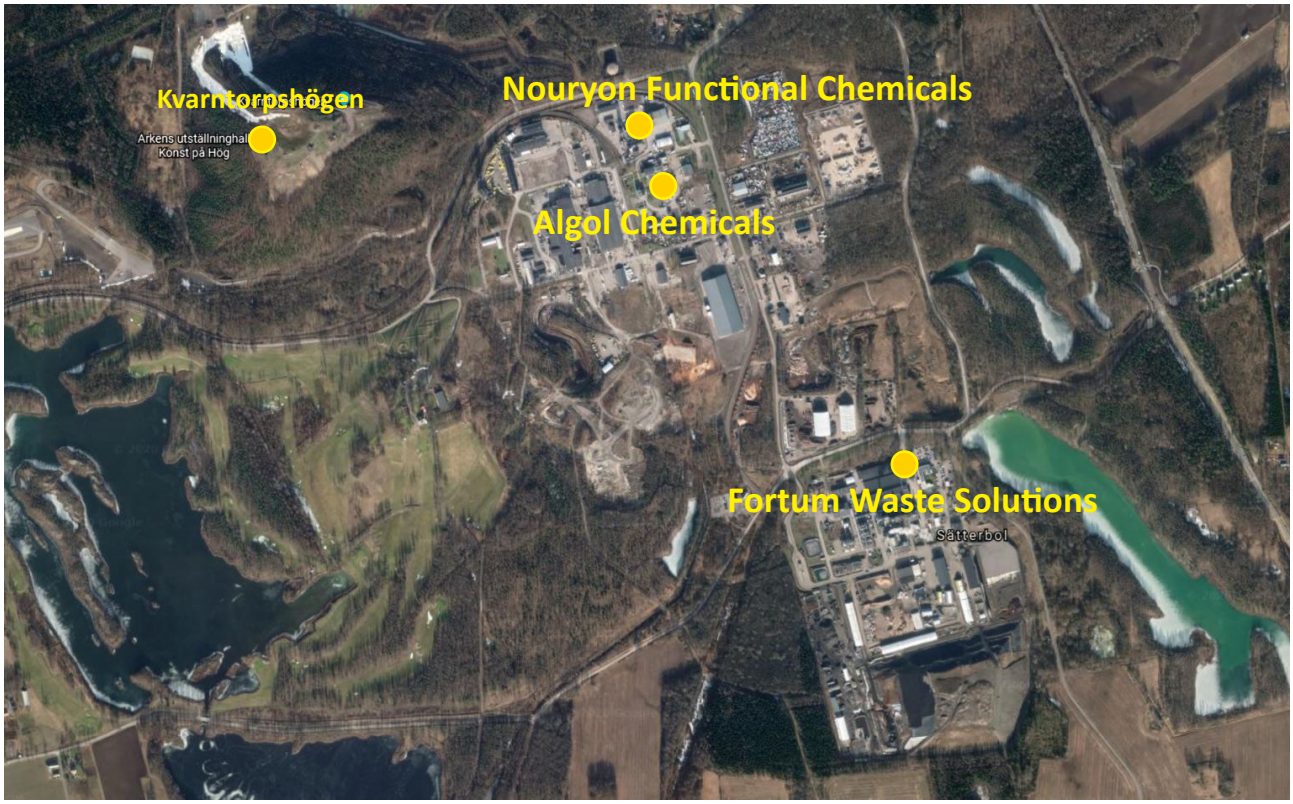
Kumla kommun är skyldig att upprätta en plan för kommunens räddningsinsatser vid en olycka hos Algol Chemicals, Fortum Waste Solutions eller Nouryon Functional Chemicals samt hur allmänheten ska informeras. I Kumla kommun är det Nerikes brandkår som ansvarar för detta.

Kontakta oss gärna för mer information

Tycker du att något är oklart eller vill du veta mer - kontakta oss gärna.

Nerikes Brandkår Tel: 010-176 20 00 www.nerikesbrandkar.se
Algol Chemicals AB Tel: 010-496 94 70 www.algolchemicals.se
Fortum Waste Solutions AB Tel: 019-30 51 00 www.fortum.se/wastesolutions
Nouryon Functional Chemicals AB Tel: 019-58 54 00 www.nouryon.com

Här finns Sevesoföretagen i Kvarntorp

På ovanstående karta kan du se var Nouryon Functional Chemicals, Algol Chemicals och Fortum Waste Solutions är lokaliserade inom Kvarntorps industriområde.

Sevesoförfattningarna

Sedan 1999 gäller Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:381). Lagen kallas även Sevesolagen efter den Italienska staden Seveso, där en större kemikalieolycka med utsläpp av dioxin inträffade 1976. Lagen grundar sig på ett EU-direktiv som tillkommit som en följd av att ett antal allvarliga kemikalieolyckor har inträffat i Europa och övriga världen.

Grundat på Sevesolagen har regeringen utfärdat en förordning till lagen, (SFS 2015:236) Förordning om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, som gäller för verksamheter som omfattas av Sevesolagen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har också utfärdat en föreskrift (MSBFS 2015:8) som gäller för verksamheter som omfattas av Sevesolagen.

Mer information om Sevesolagstiftningarnas krav och hur de ska användas hittar du på följande hemsidor:

Länsstyrelsen Örebro län, www.lansstyrelsen.se/orebro

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, www.msb.se

Så här gör du om larmet går

Viktigit meddelande till allmänheten - VMA - signalen som varnar

VMA är en varning till allmänheten vid t ex ett gasutsläpp, en stor brand eller en allvarlig olycka. Ett VMA sänds ut i radio, TV och vid behov även via utomhussignal (även kallad ”Hesa Fredrik”). VMA kan kompletteras med talmeddelande till fast telefoni samt genom sms till mobiler i det drabbade området.

Vid fara används larmsignalen VMA - ”Viktigt meddelande till Allmänheten” via sirener i Kvarntorps industriområde. Larmsignalen består av upprepade 7 sekunder långa tjut med 14 sekunders paus.

Så här gör du om larmet går

1. Gå inomhus i närmaste byggnad. Du är bättre skyddad inomhus än utomhus.

2. Stäng dörrar och fönster. Stäng även dörrar mellan rummen.

3. Slå av ventilation, fläktar och stäng ventiler.

4. Lyssna på Sveriges Radio Örebro P4, 102,8 MHz, för vidare information.

5. Gå inte ut förrän du hör signalen ”Faran över”, eller får meddelande via radio eller TV.

När faran är över ges signalen ”Faran över”, som är en 30 sekunder lång signal.

Signalprovning

Signalen VMA provas varje kvartal. Detta sker kl. 15.00 första helgfria måndagen i mars, juni, september och december.

Vad ska jag göra om det sker ett gasutsläpp och jag är utomhus?

- Ett gas- eller rökmoln följer vindriktningen.
- Titta efter flagga eller vimpel i närheten för att kontrollera vindriktningen.
- Ta dig bort från molnet genom att gå vinkelrätt mot vinden.
- Gå in i närmaste byggnad och stanna inomhus tills du får hjälp.
- Gå inte ut förrän du hör signalen ”Faran över”, eller får meddelande via radio eller TV.

Mer informationen via radio och TV

Vid VMA-larm - slå omedelbart på radion, i första hand P4 Radio Örebro, 102,8 MHz.
Se även SVT-Text 599. Mer information kan finnas på www.krisinformation.se, informationsnumret 113 13 eller på kommunens hemsida.

Larmtyfonerna

Tyfonerna med vilka VMA-larmsignalerna ges är placerade inne på Algol Chemicals och Fortum Waste Solutions anläggningar.

Algol Chemicals AB hanterar vattenfri ammoniak vid anläggningen i Kvarntorp. Hanteringen omfattar lossning, lastning, lagring, fyllning på tankar och gasflaskor samt transport med järnvägsvagnar, tankbilar och styckegodslastbilar.

Dessutom tillverkas ammoniaklösning som sker genom att vattenfri ammoniak och processvatten reagerar med varandra.

Det farliga ämne i anläggningen som vid ett större utsläpp kan innebära fara för människor i anläggningen och omgivningen är vattenfri ammoniak.

Ammoniaklösningen som hanteras i anläggningen utgör inget hot för människor i omgivningen runt Algol Chemicals anläggning.

För upprätthålla en hög säkerhet med mycket låg sannolikhet för stora olyckor är anläggningen försedd med automatiskt verkande säkerhetssystem som stoppar och stänger systemen som innehåller vattenfri ammoniak. De automatiska säkerhetssystemen är baserade på en gaslarmanläggning som larmar internt i anläggningen och till SOS larmcentral samt stoppar och stänger ammoniaksystemen.

Algol Chemicals har upprättat en intern plan för räddningsinsatser och en säkerhetsrapport grundad på en riskutredning för en säker drift, underhåll samt för utbildning och övning av personalen. Kontinuerlig utbildning och övning sker planenligt i samråd med Nerikes Brandkår. Via gaslarmanläggningen kan nödlägeslarm ges automatiskt eller manuellt via SOS larmcentral som larmar vidare till Nerikes Brandkår, ambulans och polis m fl. Dessutom larmas verksamheter i Kvarntorps industriområde som ej kan höra larmsignaler, via telefon.

Vattenfri ammoniaks farliga egenskaper är:

- giftigt vid inandning
- frätande
- miljöfarligt

Ammoniak har en mycket karaktäristisk skarp och stickande lukt. Gasen löser sig lätt i vatten och i kontakt med ögon eller slemhinnor bildas en frätande vätska. Vid inandning av höga halter kan kramp i luftstrupen uppstå och risk finns att få lungödem. Vid all kontakt med ammoniak i höga obehagliga koncentrationer ska kontakt tas med sjukvårdsinrättning.

Ytterligare information

Vid frågor kontakta Algol Chemicals AB på tel 010-496 94 70, www.algolchemicals.se

Fortum Waste Solutions (fd Sakab) är ett nordiskt återvinningsbolag som erbjuder tjänster inom miljövård och materialeffektivitet. Vi förbättrar material- och energieffektiviteten för våra kunder genom att erbjuda lösningar för återanvändning, återvinning och slutdeponering samt tjänster för marksanering och miljöbyggande. Sedan slutet av 1980-talet hanterar Fortum Waste Solutions farligt avfall och förorenad jord vid anläggningen i Norrtorp, Kumla kommun.

Detta är riskerna med verksamheten

Det farliga avfallet innehåller ämnen som kan vara skadliga för människors hälsa och den omgivande miljön. Avfallet kommer till företaget med bil eller järnväg i flytande, fast eller gasform och hanteras maskinellt eller manuellt inom anläggningen. Det kan vara färgburkar, gasflaskor, bekämpningsmedel, lösningsmedel och förorenade jordar, som på olika sätt förbereds och behandlas i företagets anläggningar. Vid en eventuell olycka kan ämnen spridas som resultat av läckage, spill, brand, kemisk reaktion eller explosion.

Så här minskar vi riskerna och förebygger olyckor

Fortum Waste Solutions har ett omfattande säkerhetssystem med bl a automatisk bevakning, larmning och avstängning av anläggningar samt automatiskt brandsläckningssystem med sprinklers. Driften är kontinuerlig och pågår dygnet runt, vilket innebär att medarbetare alltid finns på plats och snabbt kan agera vid en eventuell händelse.

Fortum Waste Solutions har interna rutiner för att förebygga och begränsa följderna av en eventuell olyckssituation. För att minimera riskerna för negativ påverkan på människor och miljö utreder vi regelbundet dessa risker med verksamheten enligt Fortum Waste Solutions interna rutiner. Utredningarna ligger till grund för utvecklingen av det förebyggande säkerhetsarbetet, för utveckling av säkra driftrutiner och ständigt förbättrade tekniska lösningar. Utredningarna och det efterföljande säkerhetsarbetet utgör också grund för en säkerhetsrapport. Den beskriver företagets identifierade risker samt åtgärderna för att begränsa följderna av en eventuell olycka.

Utveckling av Fortum Waste Solutions räddningsplan sker i samråd med Nerikes Brandkår, som även deltar i Fortum Waste Solutions regelbundet återkommande övningar samt genomför delar av säkerhetsutbildningar för Fortum Waste Solutions medarbetare.

Ytterligare information

Vid frågor kontakta Fortum Waste Solutions på telefon 019-30 51 00,
www.fortum.se/wastesolutions

Nouryon Functional Chemicals (fd Akzo Nobel Functional Chemicals AB) tillverkar så kallade komplexbildare och mikronäringsämnen. Komplexbildare levereras till pappers- och massaindustrin och gör det möjligt att bleka massa utan klor. Mikronäringsämnena används på frukt- och citrusodlingar på kalkrika jordar med högt ph-värde, främst i Sydeuropa. Mikronäringsämnena tillför växterna järn och förbättrar på så sätt deras växtkraft.

Vid tillverkningen hanteras både brandfarliga och giftiga ämnen. Processutrustningen och lagertankar är placerade på invallade områden. Vi har kontinuerlig drift vilket innebär att det alltid finns personal på plats, som snabbt kan agera vid eventuell händelse.

Vi ställer höga krav på oss själva som organisation när det gäller processäkerhet, riskvärdering, säkerhetsrapportering och förebyggande arbete. Företaget har en intern plan för räddningsinsatser som regelbundet övas tillsammans med Nerikes Brandkår. All personal utbildas i syfte att förebygga händelser som kan leda till olycka.

Det finns ett automatiskt brandlarm installerat som är direktkopplat till SOS Alarm och internt finns även ett nödlägeslarm. Sprinklers samt skumsläckningssystem finns också för att snabbt kunna släcka bränder vid de brandfarliga utrymmena. Vid ett större utsläpp av någon råvara bedöms risken som mycket liten för omkringboende.

Vi hanterar bl a dessa ämnen:

- **Natriumcyanid 30 %**
  Råvara till vår tillverkning av komplexbildare.
  Egenskaper: mycket giftigt flytande ämne. Mandellukt.
- **Formalin**
  Råvara till vår tillverkning av komplexbildare.
  Egenskaper: giftig, frätande vid hudkontakt, förtäring och inandning.
  Flytande ämne med karakteristisk lukt.
- **Fenol**
  Råvara till vår tillverkning av mikronäringsämnen.
  Egenskaper: giftig, frätande vid hudkontakt, förtäring och inandning.
  Flytande ämne med karakteristisk lukt.
- **Lösningsmedel**
  Processhjälpmedel
  Egenskaper: mycket brandfarlig.
- **Gasol**
  Bränsle till ångpanna
  Egenskaper: mycket brandfarlig.

Ytterligare information

Vid frågor kontakta Nouryon Functional Chemicals på telefon 019-58 54 00, www.nouryon.com

Nerikes Brandkår är rustade och beredda om något skulle hända
Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd för ca 260 000 invånare i de nio kommunerna Örebro, Kumla, Hallsberg, Lekeberg, Laxå, Askersund, Lindesberg, Nora och Ljusnarsberg. Tack vare förbundsbildningen har vi en stark och uthållig utryckningsorganisation med 28 brandstationer inom ett insatsområde som är totalt 160 x 80 km.

Beredskap dygnet runt

Varje år genomförs knappt 3 000 räddnings-insatser vid våra brandstationer. Sammanlagt är minst 89 personer i beredskap dygnet runt och tillsammans med räddningsvärnen har vi över 130 personer tillgängliga för att hantera de olyckor som kan inträffa.

Skydda Liv, Miljö och Egendom

Nerikes Brandkårs främsta uppgift är att rädda och skydda människor genom att hjälpa dem bort från riskområdet samt att varna övriga som kan komma att drabbas.

Därefter ska vi åtgärda skadan för att skydda omgivningen och begränsa konsekvenserna av händelsen. Det behöver inte bara vara ett utsläpp, utan kan lika gärna vara en brand i någon av anläggningarna som genererar giftig rök.

Nerikes Brandkår har utrustning och metoder för att hantera mindre och medelstora kemikalieolyckor. Vid större händelser finns ”kemresurser” att rekvirera från Köping eller Skövde, där det finns mer avancerad utrust-ning.

Ytterligare information

Vid frågor kontakta Nerikes Brandkår på telefon 010-176 20 00.

Spara denna folder!
Häng upp den på lämplig plats i hemmet, så att du har den till hands om larmet går.

Tryckt Januari 2020